

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: K2-43P/3/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7223200229
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agáta Burkušová
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2023:7223200229.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudkyňou JUDr. Agátou Burkušovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: P. K., nar. XX.X.XXXX, t.č. umiestnená v Centre pre deti a rodiny Z., B. J. XX, O. - Z., zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, Košice, dieťa rodičov: X. V., nar. X.X.XXXX, bytom L. XX, W., a L. K., nar. XX.X.XXXX, zomr. X.X.XXXX, za účasti Okresnej prokuratúry Košice II, v konaní na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, oddelenie sociálnoprávnej ochrany deti a kurately, Staničné námestie č. 9, Košice, o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. N a r i a d ť u j e mal. P. K., nar. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorú bude vykonávať v S. pre deti a rodiny Z., B. J. XX, O. - Z..

II. Matku z a v ä z u j e prispievať na výživu mal. P., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne, ktoré výživné je povinná uhrádzať vždy do 20. dňa toho - ktorého mesiaca vopred na účet zariadenia Centrum pre deti a rodiny Z., B. J. XX, O. - Z., počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku opakovane do budúcnosti.

III. Z r u š u j e neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Košice II, č.k. 19P/55/2022-15 zo dňa 09.05.2022.

odôvodnenie:

1. Návrhom zo dňa 8.9.2022 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany deti a kurately Košice, ako navrhovateľ žiadal o nariadenie ústavnej starostlivosti maloletej P. K., nar. XX.X.XXXX v Centre pre deti a rodiny Z., Na J. XX, O. a o určenie vyživovacej povinnosti matke vo výške 30 % zo sumy životného minima na účet Centra pre deti a rodiny Z. - O.. V návrhu uviedol, že maloletá matka P. K. nar. XX.X.XXXX bola umiestnená v S. pre deti a rodiny Z. dňa XX.X.XXXX na základe neodkladného opatrenia pod spisovou značkou 19P/55/2022 zo dňa 9.5.2022. Dňa 1.6.2022 bola zvolaná prípadová konferencia, ktorej sa zúčastnilo Centrum pre deti a rodiny Z., úrad, maloletá matka P. K., stará matka X. V. a sestra maloletej U. K., nar. XX.X.XXXX. Na stretnutí odznelo, že maloletá by sa chcela vrátiť domov k svojej matke p. X. V.. P. K. U. svoj záujem o prevzatie mal. J. potvrdila. Matka mal. matky vyjadrila svoj súhlas s tým, aby maloletý J. bol v starostlivosti jej plnoletej dcéry a aby sa mal. P. vrátila domov do jej starostlivosti a dokončila si školu. Maloletá matka P. K. vyjadrila záujem o dokončenie si školskej dochádzky. P. K. si podala návrh na zverenie mal. J. do náhradnej osobnej starostlivosti. Na základe toho Okresný súd Košice II vydal uznesenie pod sp.zn. 43P/77/2022, v ktorom dočasne zveril mal. J. K. do náhradnej osobnej starostlivosti p. U. K., nar. XX.X.XXXX. Od 22.7.2022 pani K. opakovane kontaktovala úrad, vrátane Centra pre deti a rodiny Z., že starostlivosť o maloletého J. absolútne nezvláda a nechce maloletému viac zabezpečovať starostlivosť. Na základe týchto skutočností úrad vo svojej správe zo dňa 29.7.2022, žiadal Okresný súd Košice II o zrušenie

neodkladného opatrenia , vydaného 27.6.2022, ktorým bol mal. J. K. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti p. U. K., a žiadal, aby súd nariadil U. K., odovzdať mal. J. K., do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Z.. Od X.X.XXXX bola maloletá P. uvoľnená na prázdninový pobyt k svojej matke na adresu L. XX. Maloletá počas pobytu u matky, matku absolútne nerešpektovala, matka viackrát nemala informáciu o tom, kde sa maloletá P. nachádza. Matka X. V. sa spojila s Centrom pre deti a rodiny Z. a žiadala o prerušenie prázdninového pobytu mal. P. z dôvodu, že ju maloletá vôbec nerešpektuje a má obavu, aby mal. P. opäť neotehotnela. Dňa 29.7.2022 Centrum pre deti a rodiny Z., na základe podnetu matky X. V. vyzdvihli v mieste bydliska mal. P. K. a ukončili jej pobyt pri matke. Dôvodom ukončenia pobytu bolo nerešpektovanie matky, pretrvávajúce nevhodné správanie, potulovanie sa po nociach. Mal. P. odmietala nastúpiť do autá so sociálnymi pracovníčkami aj napriek opakovaným výzvam. Na naliehanie matky a sociálnych pracovníčok mal. P. napokon do auta nastúpila. Počas cesty do zariadenia si maloletá trhala vlasy, kričala, škriabala si tvár a kopala do sedadiel autá. Po príchode do zariadenia bol mal. urobený multidrogový test z moču, s pozitívnym výsledkom na požitie návykových látok. B. v návrhu ďalej uviedol, že matka X. V. nechce ďalej zabezpečovať maloletej starostlivosť a úrad z toho dôvodu podal návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti maloletej P. nar. 10.2.2007.

2. Uznesením Okresného súdu Košice II č.k. 43P/3/2023-13 zo dňa 24.1.2023 súd ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, Košice za opatrovníka pre maloleté dieťa na zastupovanie dieťaťa v tomto konaní.

3. Matka maloletého dieťaťa sa v konaní žiadnym spôsobom nevyjadрила.

4. Matka pojednávania dňa 14.8.2023 sa nezúčastnila, svoju účasť neospravedlnila. Súd pojednával a rozhodol v neprítomnosti matky maloletého dieťaťa v súlade s ustanovením § 180 Civilného sporového poriadku.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, kolízneho opatrovníka, správami zo šetrenia pomerov v rodine maloletého dieťaťa, pripojeným spisom Okresného súdu Košice II sp. zn. 19P/55/2022 a ďalšími listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise.

6. Z pripojeného spisu Okresného súdu Košice II sp.zn. 19P/55/2022 súd zistil, že Okresný súd Košice II uznesením zo dňa 9.5.2022 č.k. 19P/55/2022-15 dočasne umiestnil maloletú P. nar. XX.X.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Z., Na J. XX, O. - Z..

7. Kolízny opatrovník maloletého dieťaťa vo svojej písomnej správe zo dňa 18.7.2023 súdu uviedol, že dňa 28.6.2023 úrad vykonával šetrenie na adrese L. XX, Košice u matky maloletej P., u pani X. V.. L. V. naďalej býva na adrese L. XX, W. v jednoizbovom byte. V osobnej starostlivosti ma 6 maloletých detí a to mal. W. K., P. K., G. K., U. V., H. V. a R. V.. L. V. je vdova, naďalej žije sama. Pani V. nie je evidovaná na úrade práce. Poberá náhradné výživné vo výške 150 € + rodinné prídavky vo výške 360€. Príjem rodiny tvorí 510 eur. Pani V. uviedla, že je v kontakte s mal. P. K. sporadicky. Mal. P. je prevažne v kontakte so svojou plnoletou U. K., prostredníctvom sociálnych sietí. Matka maloletej súhlasí s nariadením ústavnej starostlivosti. Podľa vyjadrení matky ju maloletá nerešpektuje, sú s ňou výchovné problémy. U mal. P. je v Centre pre deti a rodiny bolo dlhodobo zaznamenané problémové správanie. Na adresu jej maloletého dieťaťa sa častokrát vyjadrovala vulgárne, nešetrne s maloletým zaobchádzala. Pred nástupom na prázdniny mala maloletá odmietavý prístup k plneniu si školskej dochádzky. Dňa 19.5.2023 maloletá absolvovala pedopsychiatrické vyšetrenie. Bola jej indikovaná medikamentózna liečba. Maloletá užíva Medorisper. Maloletá sa vyjadрила, že po užití liekov sa cíti pokojnejšia, čo pozoruje aj personál v zariadení. Maloletá sa v zariadení zapája do domácich prác na skupine, rada pomáha aj pri varení, alebo pečení. Keď u maloletej prevláda pozitívne naladenie, rada komunikuje s dospelými, vtedy je pozorná i smerom k jej maloletému synovi J.. Kolízny opatrovník má zato, že maloletá v zariadení prosperuje. Jej komunikačné schopnosti a zručnosti sa zlepšujú a v záujme maloletej je zotrvať v zariadení. Nakoľko nikto z rodinných príslušníkov neprejavil záujem o zabezpečovanie starostlivosti o maloletú P., kolízny opatrovník aj naďalej trvá na nariadení ústavnej starostlivosti mal. P. K., nar. XX.X.XXXX v Centre pre deti a rodiny Z., Na J. XX, O..

8. Zást. navrhovateľa na pojednávaní dňa 14.8.2023 súdu uviedol, že trvá na podanom návrhu a žiada nariadiť ústavnú starostlivosť maloletej P. nar. XX.X.XXXX, ktorú bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Z. a zároveň žiada zo strany matky určiť výživné v minimálnom rozsahu.

9. Kolízny opatrovník maloletého dieťaťa súdu na pojednávaní uviedol, že nariadenie ústavnej starostlivosti je v najlepšom záujme P., ako aj jej mal. syna J.. Pretože návrat do rodiny nie je možný, nakoľko sa nikto o ňu tohto času nechce starať. Vzhľadom k tomu, že P. má tieto výchovne problémy, potrebuje odborný dohľad. Mal. P. bola umiestnená neodkladným opatrením do Centra pre deti a rodiny Z., nakoľko jej biologická matka odmietla zabezpečovať starostlivosť svojej maloletej dcéry aj svojmu vnukovi J.. Adaptácia v zariadení bola náročná, pretože P. má výchovne problémy, je ťažké s ňou komunikovať, pretože je agresívna voči personálu, je tvrdohlavá, nerešpektuje pokyny. Maloletá potrebuje dohľad, odbornú pomoc, usmernenie a to aj vo veci starostlivosti o maloletého J., tak ako aj usmernenia svojho správania. P. opakovane vyjadrila svoje stanovisko, že sa chce o maloletého J. starať. Povedala to aj pri návšteve úradu v Centre pre deti a rodiny, kde sa opakovane vyjadrila, že si chce dokončiť školu, má záujem v tomto zariadení ostať a starať sa o maloletého J.. Matka maloletej P. sa úradu opakovane vyjadrila, že nemá záujem o to aby sa o P. starala. Má 6 detí a je vdova. Svoju dcéru v zariadení kontaktuje telefonicky avšak iba sporadicky. Tento kontakt je vyhodnotený ako formálny. Bola otázka na matku, či by mala záujem si zobrať P. na prázdninový pobyt počas tohtoročných prázdnin, čo matka odmietla. V minulom roku skúsenosť matky s P. počas letných prázdnin bola zlá, pretože P. ju nerešpektovala, nevedela kde je, odmietala ju počúvať. Trávila voľný čas mimo bytu. Úrad má vedomosť aj o tom, že P. bola nastavená na liečbu, ktorú jej predpísal pedopsychiater a je v takom akomsi skúšobnom období, kedy sa vlastne tá liečba nastavená stále ešte vlastne vyhodnocuje, ale už po úprave dávkovania liekov vidieť, že Valentína je pokojnejšia, že tá liečba na ňu má pozitívny vplyv. Aj vzhľadom k tomu, že adaptácia P. bola dosť náročná na nové prostredie, úrad ma za to, že po roku meniť iné zariadenie, bližšie k bydlisku biologickej rodiny by teda neoplývalo dobre na P., pretože opätovná zmena prostredia, zmena personálu, nejakých tých pravidiel centra by na ňu dobre neoplývalo. Úrad aj zisťoval iné zariadenie, nakoľko je to maloletá matka, tak na Slovensku okrem Z. je ešte CDR T. a CDR P. W., toho času ani jedno zo zariadení nemá voľné kapacity, aby mohli P. prijať. Na základe uvedených skutočností kolízny opatrovník žiadal návrhu vyhovieť a nariadiť mal. P. ústavnú starostlivosť v CDR Z. a matke určiť vyživovaciu povinnosť vo výške 30% zo životného minima.

10. Prokurátor Okresnej prokuratúry Košice II súdu na pojednávaní uviedol, že na základe vykonaného dokazovania súhlasí a navrhuje nariadiť maloletej P. ústavnú starostlivosť z dôvodu, že nariadenie ústavnej starostlivosti je v záujme maloletej a s poukazom na to, že je tam už umiestnená pomerne dlhú dobu, nie je potrebné nariaďovať výchovné opatrenie pred ústavnou starostlivosťou a navrhuje zaviazat matku maloletého dieťaťa k plneniu vyživovacej povinnosti.

11. Podľa ust. § 44 ods. 1 až 4 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení (ďalej len zákon o rodine), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím. Náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť. Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

12. Podľa ust. § 54 ods. 2 písmena b) Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka.

13. Podľa ust. § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

14. Podľa ust. § 62 ods. 1 a 3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v

minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

15. Podľa ust. § 81 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

16. Súd má po vykonanom dokazovaní za jednoznačne preukázané, že sú splnené podmienky a je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa nariadiť maloletej ústavnú starostlivosť. Nikto z rodiny neprejavil záujem o maloletú P. a ani matka nemá záujem o to, aby sa o P. starala. Mal. P. je t. č. umiestnená spolu so svojim synom mal. J. v Centre pre deti a rodiny Z.. Mal. P. má záujem v tomto zariadení ostať a starať sa aj o svojho syna J.. Vzhľadom k majetkovým pomeroch matky maloletej súd uložil matke povinnosť platiť výživné len v minimálnej zákonom stanovenej výške, a to 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne a to počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku opakovane do budúcnosti. Zároveň súd zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Košice II č.k. 19P/55/2022 zo dňa 9.5.2022, pretože nariadením ústavnej starostlivosti mal. stratilo opodstatnenie .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestský súd Košice v dvoch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP). V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP). Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok)).

Účastníkom, ktorí sa svojho práva podať odvolanie voči rozsudku účinne vzdali, toto právo nepatrí.